

Līgumā noteiktās sankcijas

Publicēts: 04.11.2020.

Līgumā noteiktās sankcijas

Patērētāju tiesību aizsardzību regulējošo normatīvo aktu noteikumi ierobežo komersantu noteikt un piemērot pret patērētāju sankcijas (tajā skaitā līgumsodu vai citu kompensāciju), kas vērtējamās kā neproporcionāli lielas salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. Pirms līgumā tiek iekļauti noteikumi, kas paredz sankcijas patērētājam, jāatceras, ka tieši komersantam būs jāpierāda līgumsoda vai cita veida kompensācijas proporcionalitāte un samērīgums. Līdz ar to komersantam jāizvērtē:

vai ir noteikti konkrēti un samērīgi gadījumi, kādos sankcijas ir piemērojamas;

vai līgumā ir norādīti konkrēti un precīzi gadījumi (līguma punkti un apakšpunkti), par kuru pārkāpumiem komersants ir tiesīgs piemērot līgumsodu vai cita veida kompensāciju;

vai pieļautais līguma noteikuma pārkāpums un komersanta tiesību aizskārums ir tik būtisks, lai par to piemērotu sankcijas; cik lieli zaudējumi komersantam radīsies patērētāja līgumsaistību neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā;

vai patērētājam līgumā uzliktais tiesiskais pienākums ir pietiekami skaidri noformulēts, ja patērētājs nevar izsecināt, kādas darbības viņam jāveic vai arī no kādām darbībām jāatturas;

vai ir skaidrs, no kura brīža un no kādām summām tiks aprēķināts sankciju (līgumsoda, kompensācijas) apmērs;

vai līgumsods tiek aprēķināts kā vienreizējs maksājums, konstatējot saistību neizpildi, vai arī tas tiek aprēķināts par katru nokavējuma dienu;

vai līgumsoda apmēra pieaugums ir ierobežots;

vai noteikto sankciju apmērs nepārsniedz *Civillikuma* normās paredzēto līgumsoda apmēru; [Sīkāk: [Vadlīnijas par nokavējuma procentu un līgumsoda piemērošanu ar patērētājiem noslēgtajos līgumos](#)]

vai, ņemot vērā visus līguma noteikumus, netiek piemērots dubultais līgumsods/cita veida kompensācija par vienu un to pašu pārkāpumu;

vai abām līgumslēdzējām pusēm ir līdzvērtīgas sankcijas.

Noderīgi

Netaisnīgu līguma noteikumu piemēri

[PTAC kompetences ietvaros pieņemtie lēmumi par nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem līguma noteikumiem](#)

Netaisnīgu līguma noteikumu datu bāze

[Skatīt vairāk](#)